

Co spowodowało obniżenie średnich wartości ciśnienia tętniczego w ostatnich dekadach?

Hugh Tunstall-Pedoe i wsp. Pattern of declining blood pressure across replicate population surveys of the WHO MONICA project, mid-1980s to 1990s, and the role of medication. *BMJ* 2006;332:629

Wyniki przeprowadzonego przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) międzynarodowego, przekrojowego badania MONICA (Monitoring Trends and Determinants in Cardiovascular Disease) pokazały m.in., że od połowy lat 80-tych do połowy lat 90-tych XX wieku nastąpiło istotne obniżenie średniego ciśnienia tętniczego w badanych populacjach (o 2.2/1.4 mm Hg u mężczyzn i 3.3/2.2 mm Hg u kobiet). Jak dotychczas nie wiadomo, jakie czynniki wpłynęły na wystąpienie powyższego zjawiska. W *British Medical Journal* opublikowano pracę Tunstall-Pedoe i wsp., którzy podjęli się próby odpowiedzi na pytanie, czy obniżenie ciśnienia spowodowane zostało poprawą opieki medycznej w krajach uczestniczących w badaniu. Podstawę badania stanowiło założenie, że stosowanie leków hipotensyjnych wpływa głównie na obniżenie najwyższych wartości ciśnienia tętniczego w populacji, a zatem spadek jego wartości przede wszystkim u osób z najwyższymi wartościami ciśnienia będzie wskazywać na podstawowe znaczenie leków przeciwnadciśnieniowych. Stwierdzenie spadku ciśnienia u osób z jego średnimi i z niskimi wartościami sugeruje, iż inne czynniki mają większe znaczenie od farmakoterapii. Autorzy podzielili na centyle średnie wyniki pomiarów ciśnienia, uzyskane w latach 80-tych i 90-tych w 38 ośrodkach (przeciętnie ok. 1500 uczestników w każdym ośrodku) z 20 krajów. Porównanie zmian wyjściowych wartości ciśnienia (20, 50 i 80 centyl) wykazało, że podobny spadek ciśnienia wystąpił w grupie osób z wysokim, przeciętnym i niskim ciśnieniem tętniczym.

Przyczyną obniżenia ciśnienia nie była zatem bardziej skuteczna terapia nadciśnienia (tym bardziej, że leki hipotensyjne przyjmowało ok. 25 % osób z 80 centyla i tylko ok. 3% z 20 centyla). Co w takim razie spowodowało spadek ciśnienia? Autorzy pracy przyznają, że na podstawie badania MONICA nie można odpowiedzieć na to pytanie.

Sugerują, że mogą to być np. zmiany nawyków żywieniowych i stylu życia.

Data ukazania się notatki: 18 kwietnia 2006

Opracowane na podstawie: *BMJ* / 18 marca 2006